

ساختنمان واژه

پاسخ‌های تشریحی

۱۹۲- گزینه‌ی (۳) مشتق (۴) ← بی‌سامانی - تنهایی - زیبایی - غمگین

مرکب (۲) ← تهدیدست - خوشبخت

مشتق - مرکب (۲) ← سرگردانی - بی‌سروسامانی

نکته: درختان: ساده (ان جمع تصریفی است) / «ی» در تهیدستی: فعل است و ربطی به کلمه تهیدست ندارد/ «ی» در خوشبختی: فعل است و ربطی به کلمه خوشبخت ندارد/ «م» در غمگینم: فعل است و ربطی به کلمه‌ی غمگین ندارد.

۱۹۳- گزینه‌ی (۲) گزینه‌ی (۱) ← جهان آفرین - پرفریب - پادزهر

گزینه‌ی (۲) ← چهارراه - پیرمرد - بلندقد - درشت استخوان - سرخ‌رو - کم‌پشت

گزینه‌ی (۳) ← کم‌کم - دلبر - گلوگیر

گزینه‌ی (۴) ← خوش‌رو - دور دست

۱۹۴- گزینه‌ی (۳) گزینه‌ی (۱) ← ناخلف - نامنظم ← وند + صفت / ناگذر - ناتوان ← وند + بن

گزینه‌ی (۲) ← شیعہ‌گری - وحشی‌گری - منشی‌گری ← صفت + وند / رویگری ← اسم + وند + وند

گزینه‌ی (۳) ← سالانه - بچگانه - جانانه - شبانه ← اسم + وند

گزینه‌ی (۴) ← آلودگی - همیشگی - پیوستگی ← صفت + وند / خانگی ← اسم + وند

نکته: تمام کلمات موجود در این تست مشتق هستند!

۱۹۵- گزینه‌ی (۲) دهش = نگارش ← بن + وند

نامنظم = ناتمام ← وند + صفت

زیرنویس = دورنما ← صفت + بن

آبرفت = دست فرسود ← اسم + بن

* روش و کنش ← بن + وند / آرامش ← صفت + وند / ناشکر ← وند + اسم / نادار ← وند + بن /

نادرست ← وند + صفت / زیربنا و پیش‌برده ← صفت یا قید + اسم / دست‌بوس ← اسم + بن /

خدایپسند ← اسم + بن / دست‌پخت و سرنوشت ← اسم + بن

۱۹۶- گزینه‌ی (۱) ناسپاس = نافرمان ← وند + اسم

منشی‌گری = صوفی‌گری ← صفت + وند

روزانه = مردانه ← اسم + وند

کشتار = دیدار ← بن + وند

* ناشناس و نارس ← وند + بن / نامعلوم ← وند + صفت / یاغی‌گری ← صفت + وند(گری) /

خوالیگری ← صفت + وند (ی) / آهنگری ← اسم + وند + وند / محرمانه ← صفت + انه /

شکرانه و شبانه ← اسم + وند / گرفتار و برخوردار و شنیدار ← بن + وند

۱۹۷- گزینه‌ی (۴) مشتق ← اصلی - شعری - بنیادی - نفسانی

مرکب ← کاربرد - درون‌مایه

مشتق - مرکب ← سبک‌شناسی - تقسیم‌بندی

۱۹۸- گزینه‌ی (۲) اسم + بن مضارع + پسوند ← دلسوزی - خویشتن‌طلبی - چاره‌اندیشی - سرگردانی

- طبقه‌بندی - سخن‌پراکنی - آینه‌بندان - احوالپرسی

* پدرخوانده ← اسم + بن ماضی + پسوند / کارگزاران ← اسم + بن مضارع («ان» در این کلمه وند تصریفی

است و این کلمه مرکب است نه مشتق - مرکب / شناسنامه ← بن مضارع + اسم

* کلمه‌ی «خویشتن‌طلبی» در حقیقت این‌گونه است: «ضمیر + بن مضارع + پسوند» که به نظر می‌رسد این

تست را دچار ابهام می‌کند.

۱۹۹- گزینه‌ی (۳) بیت (ب) ← صاحب‌همت / بیت (ج) ← پابند / بیت (هـ) ← کم‌نگاهان

۲۰۰- گزینه‌ی (۱) در گزینه‌های دیگر این واژه‌ها «صفت + وند» نیستند: «خدانشناس - ناجوانمرد - زبان

نفهم - ناخوشایند - دست به عصا - ناخودآگاه»

۲۰۱- گزینه‌ی (۳) اشکالات سایر گزینه‌ها:

کارآموز: اسم + بن ← صفت

دانش‌پژوه: بن + وند + بن ← صفت

بی‌انتها: وند + اسم ← صفت

۲۰۲- گزینه‌ی (۱) مشتق: زیبا - اندیشه - بیننده - بی‌شک - سطحی

مرکب: چشم‌نواز - کاردان - خوشنویس - دلنشین

مشتق - مرکب: خوشنویسی

۲۰۳- گزینه‌ی (۱) «طلب‌کار» مرکب است و سایر قافیه‌ها (کلزار - شهوار - دیدار) مشتق است.

۲۰۴- گزینه‌ی (۱) در سایر گزینه‌ها این کلمات صفت نیستند: «چهل‌ستون - سه‌تار - بزرگداشت - سیاه

چادر - زیرگذر»

۲۰۵- گزینه‌ی (۱) مشتق: زردگون - زبانه - جاهلیت - بی‌بدیل - نورانی

مرکب: لیخن - رعب‌آور - دوردست‌ها - جان‌پرور

* برابر: مشتق - مرکب

* «ی» در «فتابی» و «الهامی» و «موجی» نکره است پس تأثیری در ساختمان واژه ندارد.

۲۰۶- گزینه‌ی (۴) گزینه‌ی (۱) ← گلبن - خوشخوان

گزینه‌ی (۲) ← نیم‌شب - گل‌چهر

گزینه‌ی (۳) ← گلرخان

گزینه‌ی (۴) ← سبوکش - رندسوز - کارخانه

۲۰۷- گزینه‌ی (۴) مشتق: زمستانی - پرند - رسیدن

مرکب: بادگیر

مشتق - مرکب: روزشماری - خستگی‌ناپذیر - شوریده‌حال

۲۰۸- گزینه‌ی (۴) ساختار «جشنواره و گوشواره» چنین است: «اسم + پسوند ← اسم»

* البته ساختار «سوزناک» هم به نظر می‌رسد «بن + پسوند» باشد ولی چون کتاب درسی آن را «اسم +

پسوند» گرفته است، درست به حساب می‌آید!

- ۲۰۹- گزینه‌ی (۱) وابستگی ← وابسته + ی ← وا + بسته ← بست + ه
 * بحث مراحل تجزیه از کتاب درسی حذف شده و علی‌القاعده! نمی‌تواند از این پس، مورد سؤال مستقیم قرار گیرد.
- ۲۱۰- گزینه‌ی (۴) «دیدگان» اسم مشتق است و مفعول جمله‌ی آخر!
 سایر مفعول‌ها عبارتند از: «سینه، قلب، سکوت، مرد» که همگی ساده هستند.
- ۲۱۱- گزینه‌ی (۲) مشتق: نویسنده- شورش‌ی- همسر- بیانگر- واقعیت- اجتماعی- هنرمندانه
 مرکب: دستگیر
 مشتق- مرکب: عدالت خواهی- خودکامه- گیرودار
 * «دهقانی و عصری» ساده هستند، چرا که هر دو «ی نکره» دارند که تکواژ تصریفی است و تأثیری در ساختمان کلمه ندارد.
- ۲۱۲- گزینه‌ی (۴) مشتق: نویسنده- پژوهشگر- تحقیقی- فارسی- گوشه
 مرکب: پرکار- راهنما- سفرنامه‌ها
 مشتق- مرکب: گشت و گذار
 * بهتر بود طراح محترم «چهار گوشه» را یک واژه‌ی مشتق- مرکب به حساب می‌آورد ولی این کار را نکرده است و نظر، نظر کنکور است و از این به بعد ملاک است. (گردن می‌نهم!!)
- ۲۱۳- گزینه‌ی (۳) ساده: دستگاه- پگاه- پارچه- کلوچه- زمستان- دیوار- خاندان- ناودان- تهمینه- ساربان
 مشتق: گفتار- آمیزه- دردمند- بهاره- کمانک- رفتن
 مرکب: دو پهلو- ماداپاک‌کن- گلاب‌پاش
 مشتق- مرکب: ناخودآگاه- سرتاپا- سه گوشه
 * می‌توان گفت تمام سؤالات زبان فارسی سال ۱۳۹۰ به نوعی در این کتاب (پنج بحث) در چاپ‌های قبل از کنکور ۹۰ بوده است. (عجب ادعایی!! آه آه ...)
- ۲۱۴- گزینه‌ی (۱) مشتق: الهی- بی‌عوض- جوانی- فکری- ایرانیان- فارسی
 مرکب: گران بها
 مشتق- مرکب: مایه‌گذاشتن- سلامت برانداز
 * ایرانیان، جمع ایرانی است پس مشتق محسوب می‌شود.
- ۲۱۵- گزینه‌ی (۴) گزینه‌ی (۱): مشتق: بی‌تردید- ادبیات- ادبی- باارزش‌تر / مرکب: نقدنویس- سبک‌شناس
 گزینه‌ی (۲) ← مشتق: ادبیات- ادبی- برخوردار / مشتق- مرکب: سبک‌شناسی
 گزینه‌ی (۳) ← مشتق: ادبی- بی‌مایه‌ای / مشتق- مرکب: سخن‌سنجی
 گزینه‌ی (۴) ← مشتق: ادبیات- فارسی / مرکب: نقدنویس- مسأله‌آموز / مشتق- مرکب: دست‌اندرکاران- درس‌نخوانده
 * «آشناتر (در گزینه‌ی ۱)، اصولی (در گزینه‌ی ۲)، کاری (در گزینه‌ی ۳)» ساده هستند چرا که «تر» و «ی نکره» وند تصریفی هستند و تأثیری در ساختمان واژه ندارند.
- ۲۱۶- گزینه‌ی (۳) مشتق: شرافتمندی- ستمگری- اهمیت (اهم + یت)- آزادی- فردوسی
 مرکب: شاهنامه
 مشتق- مرکب: میهن دوستی- سرکشی- برابر- جانبازی- رادمردی- سراسر
 * «ترین» وند تصریفی است پس «بهترین» ساده است.

۲۱۷- گزینه‌ی (۳) نوآموزی: صفت + بن + وند/ چهارراه: صفت + اسم/ هیچ‌کاره: صفت + اسم + وند/ تازه‌وارد: صفت + اسم/ رنگین‌کمان: اسم + وند + اسم/ هزارساله: صفت + اسم + وند/ سرخگون: صفت + وند/ دادگستری: اسم + بن + وند/ سه پایه: صفت + اسم + وند/ دورافتاده: صفت + بن + وند

* پس کلمات «هیچ‌کاره- هزارساله- سه پایه» ساختار مورد نظر را دارند.

۲۱۸- گزینه‌ی (۳) «زبر زنجیری» وابسته‌ی «واحدها» است که «واحدها» مضاف‌الیه تشخیص است، به عبارتی کلمه‌ی «زبر زنجیری»، صفت مضاف‌الیه است و مشتق- مرکب نیز می‌باشد (زبر + زنجیر + ی).
* دقت کنید تنها واژه‌ی مشتق- مرکب دیگر در گزینه‌ها «ارائه شده» است که صفت «موضوعات» است، ولی موضوعات مضاف‌الیه نیست بلکه متمم است.

۲۱۹- گزینه‌ی (۱) گلاب‌پاش ← چیزی که گلاب را می‌پاشد.

مداد پاک کن ← چیزی که مداد را پاک می‌کند.

گل‌گیر ← چیزی که گل را می‌گیرد. قلم‌تراش ← چیزی که قلم را می‌تراشد.

* در گزینه‌های دیگر: نوروز ← روز نو/ مادرزن ← مادر زن/ مهمان‌سرا ← سرای مهمان/ ...

۲۲۰- گزینه‌ی (۱) واژه‌های مرکب: دل آگاه- قلمرو

واژه‌های مشتق- مرکب: گوناگون- دست‌یابی

* واژه‌های «دانشوران، تخصصی، ادبیات، دانش‌ها، آسانی، تشنگی» مشتق هستند.

۲۲۱- گزینه‌ی (۴) در گزینه‌های موجود فقط یک اسم مرکب موجود است و آن «آتشفشان» است که وابسته‌ی «شراره‌ها» است که «شراره‌ها» هم مضاف‌الیه «طعمه» است.

* دقت کنید که کلمه‌ی «تأمل برانگیز» اولاً اسم مرکب نیست بلکه صفت مشتق- مرکب است، ثانیاً وابسته‌ی مضاف‌الیه نیست بلکه صفت «نکته‌ها» است که «نکته‌ها»، خود هسته است.

* کلمات «پرواز» و «پروان شده» مشتق- مرکب هستند.

۲۲۲- گزینه‌ی (۳) شیرفروش ← کسی که شیر را می‌فروشد. / انسان‌شناس ← کسی که انسان را می‌شناسد.

قیمت‌گذار ← کسی که قیمت می‌گذارد. / سرباز ← کسی که سر خود را می‌بازد.

* در گزینه‌های دیگر، مثلاً «خون‌رها» (بهای خون)، «سیاه‌سرفه» (سرفه‌ی سیاه) و «شاهنامه» (نامه‌ی شاه) در اصل ترکیب اضافه بوده است که جابه‌جا شده است.

۲۲۳- گزینه‌ی (۴) حق‌گزار ← کسی که حق را می‌گذارد.

روان‌شناس ← کسی که روان را می‌شناسد.

وطن‌خواه ← کسی که وطن را می‌خواهد.

هیجان‌انگیز ← چیزی که هیجان را می‌انگیزد.

شرح بعضی کلمات دیگر گزینه‌ها:

«کمربند، کتابخانه، صندوق‌خانه، شب‌کلاه» در اصل ترکیب اضافه بوده‌اند که مقلوب شده‌اند.

۲۲۴- گزینه‌ی (۴) کلمه‌ی «داستان‌سرایان» که مرکب است (داستان + سرا) مضاف‌الیه مضاف‌الیه است.

(وابسته‌ی «داستان‌ها» است که خود «داستان‌ها» هم مضاف‌الیه «درون‌مایه» است).

* در گزینه‌ی (۲)، «قصیده‌سرا» هم مرکب است و وابسته‌ی مضاف‌الیه است (صفت مضاف‌الیه) اما اسم مرکب نیست بلکه صفت مرکب است!

۲۲۵- گزینه‌ی (۳) «انسانی» صفتِ مضاف‌الیه است. (صفتِ «مراتب» است که «مراتب» مضاف‌الیه اوج است) و مشتق می‌باشد.

دیگر کلمات مشتق: «کننده، نخستین، رسیدن، بی‌گناهی» که هیچ‌یک وابسته‌ی مضاف‌الیه نیستند.
* دقت کنید دو نوع وابسته‌ی مضاف‌الیه می‌توانیم داشته باشیم: ۱- صفتِ مضاف‌الیه، ۲- مضاف‌الیه مضاف‌الیه (برای توضیح پیش‌تر مراجعه کنید به فصل گروه اسمی ← فصل ۴)

۲۲۶- گزینه‌ی (۳) حق‌طلب ← کسی که حق را می‌طلبد.
راه‌نما ← کسی که راه را می‌نماید (نشان می‌دهد).

تأسف‌انگیز ← چیزی که تأسف را می‌انگیزد. سخن‌شناس ← کسی که سخن را می‌شناسد.

* در گزینه‌های دیگر: گلاب ← آب گل / آلو بخارا ← آلو بخارا / صورت حساب ← صورت حساب / ...
۲۲۷- گزینه‌ی (۳) مشتق: دانش - زمینه - فراگیری

مرکب: امکان‌پذیر

مشتق - مرکب: دست‌یابی - گوناگون - بهره‌یابی

* این‌که در هر چهار گزینه، سه واژه‌ی مشتق - مرکب مطرح شده است به نوعی راهنمایی به این نکته است که طراح سؤال، واژه‌ی «فراگیری» را مشتق - مرکب نگرفته است و آن را مشتق گرفته است. (که البته صحیح است!)

۲۲۸- گزینه‌ی (۴) مشتق: زمینه - استادانه - توانا

مرکب: خیال‌انگیز - شاهنامه - سخن‌سرا - حماسه‌پرداز - زبردست - تشبیه‌آفرین

* «توصیف‌ها، نقاشی و شاعری» ساده هستند چرا که علائم جمع و «ی» نکره و تر و ترین تک‌واژه‌های تصریفی هستند و تأثیری در ساختمان واژه ندارند.

* دقت کنید در این نوع سؤالات (خدای ناکرده!) به سراغ فعل نروید؛ چرا که ساختمان فعل مبحثی دیگر است.

۲۲۹- گزینه‌ی (۱) مشتق: گسترش - اندیشه - واقعیت - آفرینش - ماندگار

مرکب: تأثیر آفرین

مشتق - مرکب: صیقل دادن - شفاف ساختن

* «فراتر» ساده است چرا که «تر» تک‌واژ تصریفی است و تأثیری در ساختمان کلمه ندارد.

۲۳۰- گزینه‌ی (۱) مشتق: سرودن - وصفی - پیدایی - سراینده - توانا

مرکب: زبردست

مشتق - مرکب: تصویرنگاری - بازآفرینی

* «محسوسات، مهمی و نقاشانی» ساده هستند چرا که وندهای آن‌ها تصریفی است نه اشتقاقی!

۲۳۱- گزینه‌ی (۴) مشتق: نویسنده - دیده - شنیده - فرهنگی - اخلاقی - ارزشمند - یادگار

مرکب: نکته‌سنج - ژرف‌نگر - ره‌گذر - سفرنامه

مشتق - مرکب: گوناگون

* چرا «پرداخته» را مشتق نگرانیم؟ چون فعل است و در این سؤالات سراغ فعل نمی‌رویم چرا که ساختمان فعل مبحث دیگری است!

۲۳۲- گزینه‌ی (۲) «مصلحت‌بینان» اسمی است که وابسته به «انگشت‌ها» است که خود انگشت‌ها نقش

مضاف‌الیه دارد. (یعنی مصلحت‌بینان وابسته‌ی مضاف‌الیه است.) ساختار کلمه‌ی مصلحت‌بینان مرکب است (مصلحت + بین؛ «ان» تصریفی است و در ساختمان تأثیر ندارد.)

* دقت کنید جور دیگری نیز می‌توان به این تست نگریست و آن این‌که در چهار گزینه تنها کلمه‌ای که اسم مرکب است «مصلحت‌بینان» است. (هراس‌آمیز، صفت مرکب است نه اسم!)

۲۳۳- گزینه‌ی (۱) مشتق: سطحی - ناموفق

مرکب: تنک‌مايه

مشتق - مرکب: ناپایدار - خداپسندانه

* دقت کنید که کلمات «همان و همین» ساده هستند نه مشتق!

۲۳۴- گزینه‌ی (۲) مشتق: سنجش - گویا - فرهنگی

مرکب: عبرت‌انگیز - سرگذشت - سرزمین مشتق - مرکب: دانش پژوه

* در این نوع سؤالات توجه به وندهای تصریفی ضروری است!

۲۳۵- گزینه‌ی (۱) مشتق: نویسنده - نوشته - اصلی - خواننده - زیبایی - رسایی

مرکب: سرآغاز مشتق - مرکب: مقدمه‌چینی - زمینه‌سازی

* دقت کنید که «گاهی» واژه‌ای ساده است چرا که «ی» آن نکره است و تأثیری در ساختمان کلمه ندارد.

۲۳۶- گزینه‌ی (۲) مرکب: ماردوش - ستم‌پیشه - شاهنامه - سرانجام - اخترشناسان /

مشتق - مرکب: رویارویی - عدالت‌پیشگی - پیش‌بینی /

* دقت کنید «پیشه» یک تک‌واژه است نه دو تک‌واژه. (رجوع کنید به درس‌نامه‌ی تک‌واژه و واژه.)

* «دادگر» ← داد + گر (مشتق)

* «نابودی» ← نا + بود + ی (مشتق)

۲۳۷- گزینه‌ی (۲) گزینه‌ی (۱): مشتق: زندگی - نخستین - واپسین - همراه / مشتق - مرکب: شیرین‌دلی‌ها -

تلخ‌کامی‌ها

گزینه‌ی (۲): مشتق: ویژگی - نوشته - تازگی - زیبا / مرکب: نویدبخش - دل‌ربا / مشتق - مرکب: نوآوری

گزینه‌ی (۳): مشتق: پیروزی‌ها - شادمانی / مشتق - مرکب: سرخوشی‌ها

گزینه‌ی (۴): مشتق: نویسندگان - نوشته / مشتق - مرکب: مقدمه‌چینی

۲۳۸- گزینه‌ی (۴) مشتق: فردوسی - بی‌ثمر - قاطعیت - سردی - آدمی

مرکب: گرانبار مشتق - مرکب: کندوکاو

در گزینه‌های دیگر:

مشتق: بلخی - رودکی - سامانی - زندگی - ...

مرکب: پرمعنا

مشتق - مرکب: روشن‌بینی - خوش بودن - بهره‌گرفتن - از دل خود بردن - فراموش کردن - نصیب گرفتن

۲۳۹- گزینه‌ی (۳) مشتق: پوچی - ظلمانی - حیوانی /

مرکب: کج‌اندیشان - خودبین / مشتق - مرکب: درون‌بینی - خودشناسی /

* «دردی» ساده است چرا که «ی» نکره دارد.

۲۴۰- گزینه‌ی (۴) در گزینه‌ی (۱) «قصه‌گویی» مشتق - مرکب است ولی هسته‌ی گروه نیست بلکه

معطوف به مضاف‌الیه است.

در گزینه‌ی (۴) «منعکس‌کننده» مشتق - مرکب است و هسته‌ی گروه مسندی است.

در گزینه‌های (۲) و (۳) واژه‌ی مشتق - مرکب دیده نمی‌شود.

۲۴۱- گزینه‌ی (۲) مرکب: شگفت‌انگیز / مشتق - مرکب: گفت‌وگو

در گزینه‌های دیگر:

سردار: مرکب / ریشه‌دار بودن - دربرگیرنده: مشتق - مرکب

۲۴۲- گزینه‌ی (۲) گزینه‌ی (۱) ← مشتق: خواننده - خسته / مرکب: سخنران / مشتق - مرکب: زیاده‌گویی

گزینه‌ی (۲) ← مشتق: فارسی

گزینه‌ی (۳) ← مشتق: ادبیات - فارسی / مرکب: پرمایه / مشتق - مرکب: نوآوری

گزینه‌ی (۴) ← مشتق: نوشته - آغازگر - خواننده / مرکب: زودگذر / مشتق - مرکب: واقع‌گرایی /

* «بیگانه» ساده و یک تک‌واژه است.

۲۴۳- گزینه‌ی (۴) گزینه‌ی (۱) ← مشتق: پیوسته - ساختن - آفرینش / مرکب: کمبود

گزینه‌ی (۲) ← مشتق: عارفانه - پیوسته - الهی

گزینه‌ی (۳) ← مشتق: الهی - شاگردی - گرفتار

گزینه‌ی (۴) ← مشتق: ایستادگی / مرکب: پیامبران - حق خواهان / مشتق - مرکب: برابر - خودکامگی

* دقت کنید «ان» در کلمات پیامبران و حق خواهان، علامت جمع است و تک‌واژه تصریفی است و تأثیری در ساختمان واژه ندارد.

۲۴۴- گزینه‌ی (۱) واژه‌های موجود در گزینه‌ی (۱)، همگی صفت‌اند اما بقیه‌ی گزینه‌ها تماما اسم هستند.

* دقت کنید که به این تست از راه ساختمان کلمه نمی‌توان پاسخ گفت چرا که در گزینه‌ی (۳)، کلمه‌ی «دستار» و در گزینه‌ی (۴)، کلمه‌ی «پندار» ساده هستند و بقیه‌ی کلمات همه‌ی گزینه‌ها مشتق می‌باشند.

۲۴۵- گزینه‌ی (۴) مشتق: ادبیات - خواننده - بیش - استعاری - گفتار - ادبیات - جایگاه /

مرکب: رمان‌نویس / مشتق - مرکب: جهان‌بینی - ریشه‌یابی /

* ادبیات ← ادب + ی + یات (مشتق است به خاطر «ی»، تک‌واژه «یات» تصریفی است.)

* استعاری ← استعاره + ی (مشتق)

۲۴۶- گزینه‌ی (۳) گزینه‌ی (۱) ← مشتق: دانشور - تخصصی / مرکب: دل‌آگاه - قلمرو /

گزینه‌ی (۲) ← مشتق: نگرانی - بیمناکی - رها / مرکب: نهان‌خانه /

گزینه‌ی (۳) ← مشتق: ناسزایان - شایستگیان - مدنیت / مرکب: سرزمین / مشتق - مرکب: درازدستی /

گزینه‌ی (۴) ← مشتق: فارسی - معنوی / مشتق - مرکب: سرافرازی - سراسر /

در گزینه‌ی (۴) «تاریخی» ساده است چرا که «ی» آن نکره است.

* معنوی ← معنا + ی (مشتق)

۲۴۷- گزینه‌ی (۱) مشتق: اجتماعی - همراه - رندانه - نویسندگان /

مرکب: دل‌نشین - مصیبت‌نامه - طنزآمیز / مشتق - مرکب: خرده‌گیری /

* «هم» که اول کلمه بیاید «وند» است نه تک‌واژه آزاد. (پس کلمات «همراه، همکار، هم‌نشین، ...» مشتق هستند.)

۲۴۸- گزینه‌ی (۲) مشتق: کارانه - پذیرا - نامردمی - ناشنوایی - بی‌برنامگی /

مرکب: خویش‌دار - تأسف‌انگیز - گلاب /

مشتق - مرکب: پروراندی - خدانشناس - یک‌طرفه - مالا مال - آشتی‌کنان - حقوق‌بگیر /

* «پروراندی» یعنی چاق و فربه کردن

۲۴۹- گزینه‌ی (۲) گزینه‌ی (۱) ← دارا - خوانا - گیرا - شنوا

گزینه‌ی (۳) ← جویا - روا - بینا - پذیرا

گزینه‌ی (۴) ← دانا - کوشا - گذرا - رها

* بدیهی است «زیا - کنا - خواها - ریزا» نداریم.